

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 8 octombrie 2020
(OR. en)

Dosar interinstituțional:
2017/0332(COD)

6230/20
ADD 1

ENV 95
SAN 55
CONSOM 31
CODEC 127

PROIECT DE EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziție în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării DIRECTIVEI PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind calitatea apei destinate consumului uman (reformare)
– Proiect de expunere de motive a Consiliului

I. INTRODUCERE

1. La 1 februarie 2018, Comisia a înaintat propunerea sa de reformare a Directivei Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea apei destinate consumului uman¹, așa numita „Directivă privind apa potabilă” (DAP).
2. La reuniunea sa din 5 martie 2019, Consiliul a convenit asupra unei abordări generale², acordându-i președinției mandatul necesar pentru derularea negocierilor cu Parlamentul European.
3. Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură la 28 martie 2019³. Raportul conținea 160 de amendamente la propunerea Comisiei.
4. Au avut loc cinci triloguri, la 7 octombrie, 22 octombrie, 19 noiembrie, 3 decembrie și 18 decembrie 2019. Președinția a propus Coreperului mandate revizuite, în cadrul reuniunilor sale din 15 noiembrie, 27 noiembrie și 18 decembrie 2019. Pe lângă trilogurile politice, au avut loc, de asemenea, și multiple reuniuni tehnice tripartite.
5. La 5 februarie 2020, Comitetul Reprezentanților Permanenți a efectuat o analiză a textului în vederea unui acord și a aprobat compromisul final rezultat în urma trilogurilor⁴. Textul aprobat, cu dispozițiile renumerotate, a fost distribuit ca anexă la documentul 6060/1/20 REV 1.

---

¹ 5846/18 + ADD 1-ADD 5.

² 6876/1/19 REV 1.

³ 7750/19.

⁴ 5813/20.

6. La 18 februarie 2020, Comisia ENVI a Parlamentului European a aprobat textul. Ulterior, în aceeași zi, președintele Comisiei ENVI a trimis o scrisoare președintelui Comitetului Reprezentanților Permanenți prin care preciza că urma să recomande Comisiei ENVI și plenului să adopte poziția Consiliului fără amendamente, sub rezerva verificării de către experții juriști-lingviști.
7. Consiliul a confirmat acordul politic la 5 martie 2020⁵.
8. În desfășurarea activității sale, Consiliul a ținut seama de avizul Comitetului Economic și Social European, adoptat la 11 iulie 2018⁶, și de avizul Comitetului Regiunilor, adoptat la 16 mai 2018⁷.

II. OBIECTIV

9. Obiectivul general al propunerii de reformare este de a asigura un nivel ridicat de protecție a mediului și a sănătății umane împotriva efectelor nocive ale apei potabile contaminate. Revizuirea actuală urmărește totodată să abordeze prima inițiativă cetățenească europeană de succes din istorie, intitulată „Right2Water” (Dreptul la apă)⁸.
10. Ca urmare a unei consultări publice la nivelul întregii Uniuni și a unei evaluări a Directivei 98/83/CE în cadrul Programului privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT)⁹, s-a constatat că sunt posibile îmbunătățiri în ceea ce privește patru domenii ale Directivei privind apa potabilă. Pentru a remedia deficiențele identificate, propunerea de reformare actualizează standardele de calitate a apei, introduce o abordare bazată pe riscuri în ceea ce privește monitorizarea apei, îmbunătățește informațiile privind calitatea apei care sunt furnizate consumatorilor și îmbunătățește accesul la apă. În plus, propunerea stabilește, de asemenea, cerințe minime de igienă pentru materialele care intră în contact cu apa potabilă.

---

⁵ 6060/1/20 REV 1.

⁶ NAT/733-EESC-2018-01285.

⁷ CDR 924/2018.

⁸ COM(2014) 177 final.

⁹ SWD(2016) 428 final.

III. ANALIZA POZIȚIEI CONSILIULUI ÎN PRIMĂ LECTURĂ

A) Aspecte generale

11. Pe baza propunerii Comisiei, Parlamentul și Consiliul au desfășurat negocieri în vederea încheierii unui acord în etapa poziției Consiliului în primă lectură. Textul proiectului de poziție a Consiliului reflectă pe deplin compromisul la care s-a ajuns între cei doi colegiitori.

B) Aspecte esențiale legate de politici

11. Acordul la care s-a ajuns în cadrul trilogului din 18 decembrie 2019, reflectat în poziția Consiliului în primă lectură, conține următoarele elemente-cheie de politică:

Accesul la apă

12. Comisia a inclus dispoziții privind accesul la apă în propunerea sa de reformare ca răspuns la inițiativa cetățenească europeană „Right2Water” (Dreptul la apă). Accesul la apă este o chestiune de cea mai mare importanță pentru ambii colegiitori. În urma acordului obținut se adaugă un obiectiv la Directiva privind apa potabilă. În articolul 1 se prevede acum că directiva are două obiective principale: (1) protejarea sănătății umane împotriva efectelor nocive ale contaminării apei destinate consumului uman și (2) îmbunătățirea accesului la apa respectivă.

13. În plus, articolul 16 alineatul (1) prevede că statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a menține sau a îmbunătăți accesul întregii populații, în special al grupurilor vulnerabile și marginalizate, astfel cum sunt definite de statele membre, la apă. Alineatul (2) prevede o serie de măsuri pentru a promova utilizarea apei de la robinet, însă obligativitatea privește numai instalarea de echipamente de interior sau de exterior în spațiile publice, sub rezerva fezabilității din punct de vedere tehnic a instalării respective, în mod proporțional și ținând seama de condițiile locale specifice, cum ar fi clima și geografia. Restul măsurilor sunt opționale. Statele membre vor trebui, de asemenea, să încurajeze furnizarea de apă de la robinet în administrații și clădiri publice. În cele din urmă, articolul 16 alineatul (3) prevede facilitarea acordării de asistență comunităților locale, însă natura acestei asistențe este lăsată la latitudinea statelor membre.

Abordarea bazată pe riscuri

14. Unul dintre principalele obiective ale propunerii de reformare este instituirea unei abordări bazate pe riscuri pentru gestionarea apei. Cu toate acestea, colegiuitorii au constatat că elementul de gestionare a riscurilor a fost destul de slab prezentat în propunerea Comisiei. Numeroasele modificări aduse articolelor 7, 8 și 9 și considerentelor și definițiilor corespunzătoare prezentate în poziția Consiliului în primă lectură au scopul de a consolida abordarea bazată pe riscuri și de a identifica și defini în mod clar toate elementele acesteia, pornindu-se de la abordarea bazată pe principiul planificării în domeniul siguranței apei, elaborată de Organizația Mondială a Sănătății.
15. O abordare bazată pe riscuri nu ar trebui să conștie doar într-o identificare a riscurilor, ci și în gestionarea riscurilor respective, în special prin punerea în aplicare a unor măsuri de preîntâmpinare sau de atenuare a acestora. Monitorizarea nu este un obiectiv în sine, ci ar trebui să facă parte dintr-un sistem de gestionare și să reprezinte un instrument de verificare a conformității. În general, modificările propuse de colegiuitori cu privire la aceste articole urmăresc elaborarea unui sistem integrat de gestionare a calității pentru întregul lanț de alimentare cu apă potabilă, adică începând cu bazinul hidrografic, captarea, tratarea, stocarea și distribuirea și terminând cu punctul de conformitate sau, pe scurt, de la sursă până la robinet.

16. De asemenea, s-a acordat atenție consolidării relației dintre Directiva privind apa potabilă și Directiva-cadru privind apa și alinierii limbajului utilizat în ambele acte legislative. Este important ca dispozițiile acestor două directive să se completeze reciproc fără a se suprapune.

Materialele care intră în contact cu apa

17. Articolul 10 din actuala Directivă privind apa potabilă impune statelor membre să protejeze sănătatea umană în ceea ce privește substanțele și materialele care intră în contact cu apa destinată consumului uman, dar lasă punerea în aplicare a acestei cerințe la latitudinea lor. Lipsa recunoașterii reciproce a sistemelor naționale ale statelor membre privind aprobarea produselor care intră în contact cu apa potabilă a fost identificată drept una dintre lacunele importante ale actualei directive, în cursul evaluării sale. În cadrul sistemului actual, produsele trebuie să fie supuse unor proceduri de testare care diferă de la un stat membru la altul înainte de a fi introduse pe piață. Astfel de proceduri de testare naționale au fost identificate drept o povară administrativă și un obstacol în calea pieței interne, cu costuri semnificative pentru industrie.
18. Propunerea de reformare a Comisiei a vizat armonizarea metodelor de testare pentru produsele care intră în contact cu apa potabilă printr-o standardizare în temeiul Regulamentului privind produsele pentru construcții (RPC). Un mandat de standardizare, care ar urma să fie emis în temeiul RPC, ar urma să definească specificațiile tehnice și metodele de testare pentru produsele care intră în contact cu apa potabilă cu scopul de a stabili conformitatea lor cu cerințele de igienă și de siguranță.
19. Colegiuitorii au fost de părere că RPC este conceput pentru armonizarea testării și a declarației de performanță, dar nu este adecvat pentru garantarea aspectelor legate de sănătate. În plus, abordarea RPC nu acoperă toate produsele, de la sursă până la robinet. Prin urmare, poziția Consiliului în primă lectură introduce dispoziții noi în cadrul acestei directive, articolele 11 și 12, pentru a stabili cerințe de igienă. Cadrul general va fi instituit prin acte de punere în aplicare și acte delegate care stabilesc:
- liste pozitive europene de materii prime sau de compoziții a căror folosire pentru fabricarea materialelor este autorizată,
  - metodologii comune pentru testarea și acceptarea acestor materii prime și compoziții,

- proceduri și metode pentru testarea și acceptarea materialelor în forma lor finală,
- procedura pentru cererile de includere sau eliminare a unor materii prime și compoziții de pe listele pozitive europene,
- proceduri de evaluare a conformității,
- un marcaj pentru produsele care intră în contact cu apa potabilă care să indice conformitatea cu această directivă.

20. Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA) va propune Comisiei prima listă pozitivă europeană compilată. De asemenea, ECHA va revizui și va emite un aviz cu privire la toate substanțele, compozițiile și constituenții cuprinși în listele pozitive europene în termen de 15 ani de la adoptare. În termen de 9 ani de la intrarea în vigoare a acestei directive, Comisia va revizui funcționarea sistemului și va prezenta un raport Parlamentului și Consiliului.

Derogări

21. Deși actuala Directivă privind apa potabilă a prevăzut posibilitatea ca statele membre să solicite derogări în anumite condiții, propunerea de reformare a Comisiei nu a inclus derogări, deoarece acest act legislativ este în vigoare de peste 20 de ani și doar un număr foarte mic de derogări sunt încă în curs. Colegiuitorii au decis totuși să reintroducă derogări, dar să le limiteze la noi bazine hidrografice, noi surse de poluare și noi parametri. În plus, a fost introdusă o dispoziție pentru a permite statelor membre să acorde o derogare în cazul unor circumstanțe neprevăzute și excepționale care survin într-un bazin hidrografic existent și care pot duce la depășirea temporară a parametrilor valorici. Acest ultim tip de derogare nu poate fi reînnoită.

Scurgeri

22. Un alt aspect care lipsește din propunerea de reformare a Comisiei este cel al scurgerilor. Cu toate acestea, negocierile din cadrul trilogurilor au scos în evidență necesitatea abordării și a acestei probleme în Directiva privind apa potabilă. În consecință, poziția Consiliului în primă lectură introduce o nouă dispoziție la articolul 4, care impune statelor membre să realizeze o evaluare a nivelului scurgerilor de apă de pe teritoriul lor în termen de trei ani și să comunice Comisiei rezultatele aferente. Evaluarea nivelului scurgerilor trebuie realizată prin utilizarea indexului scurgerilor din infrastructură (ILI) sau a altei metode corespunzătoare.
23. Pe baza evaluărilor realizate de statele membre, Comisia va avea la dispoziție 5 ani pentru a stabili, printr-un act delegat, o valoare de prag medie pentru scurgeri și, în termen de 2 ani de la adoptarea actului delegat respectiv, statele membre cu o rată de scurgere peste pragul mediu stabilit vor fi obligate să elaboreze un plan de acțiune pentru a-și reduce rata de scurgere.

Parametri, parametri valorici și lista de supraveghere

24. Colegiuitorii au convenit să actualizeze standardele de calitate pe baza recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății, și anume, pe baza cunoștințelor științifice existente și a principiului precauției.
25. Pentru anumiți parametri, Directiva privind apa potabilă va aplica o abordare și mai strictă. Este cazul plumbului, pentru care OMS a recomandat menținerea parametrului valoric actual, de 10 $\mu\text{g/l}$; cu toate acestea, poziția Consiliului în primă lectură stabilește parametrii valorici pentru plumb la 5 $\mu\text{g/l}$, dar statele membre vor avea o perioadă de tranziție de 15 ani pentru a atinge această valoare. În plus, valoarea de 5 $\mu\text{g/l}$ va rămâne indicativă în ceea ce privește sistemele casnice de distribuție, deoarece statele membre nu dispun întotdeauna de autoritatea necesară pentru a impune înlocuirea conductelor de plumb din locuințe și clădiri private. Cu toate acestea, pentru toate materialele noi care intră în contact cu apa potabilă, valoarea de 5 $\mu\text{g/l}$ se va aplica de la data intrării în vigoare a acestei directive.

26. În vederea abordării îngrijorării crescânde a publicului cu privire la efectele compușilor emergenți, cum ar fi perturbatorii endocrini, produsele farmaceutice și microplasticele, colegiitorii au convenit să adauge un mecanism bazat pe liste de supraveghere în cadrul Directivei privind apa potabilă. Articolul 13 stabilește un mecanism bazat pe liste de supraveghere care va permite statelor membre să răspundă într-un mod dinamic și flexibil acestor îngrijorări crescânde.
27. În ceea ce privește perturbatorii endocrini, în lista de supraveghere se vor include doi compuși reprezentativi, nonilfenol și beta-estradiol. În anexa I partea B va fi introdus un perturbator endocrin suplimentar, bisfenol A, cu o valoare bazată pe criteriile de sănătate de 2,5 μg/l, iar Comisia este împuternicită să modifice parametrul valoric al acestuia printr-un act delegat. Tot printr-un act delegat, Comisia va adopta, în termen de trei ani, o metodologie de măsurare a microplasticelor în vederea includerii acestora pe lista de supraveghere.
28. De asemenea, statelor membre li se va impune să monitorizeze substanțele perfluoroalchilate și polifluoroalchilate (PFAS). Poziția Consiliului în primă lectură solicită Comisiei să elaboreze, în termen de 3 ani, orientări tehnice pentru monitorizarea acestor substanțe. Odată ce Comisia va fi elaborat orientările tehnice, statele membre vor putea alege între două metode de măsurare a PFAS: PFAS total, cu un parametru valoric de 0,50μg/l, și suma PFAS, cu parametrul valoric de 0,10 μg/l, în ceea ce privește cele 20 de substanțe enumerate în anexa III partea B.
29. În cele din urmă, în ceea ce privește monitorizarea, colegiitorii au convenit, de asemenea, să reintroducă parametrii indicatori în monitorizarea care urmează să fie efectuată de statele membre. Aceștia sunt prezenți în actuala Directivă privind apa potabilă, dar fuseseră eliminați de Comisie în propunerea sa de reformare.

Alte chestiuni importante

30. Poziția în primă lectură a Consiliului mai abordează și alte aspecte importante cu privire la care reprezentanții Consiliului și ai Parlamentului European au ajuns la un acord în urma negocierilor din cadrul trilogurilor.

Transparență și acces la informații

31. Pentru a intensifica utilizarea apei de la robinet și a contribui astfel la reducerea deșeurilor de plastic și a emisiilor de gaze cu efect de seră, publicul ar trebui să dispună de informații actualizate privind calitatea apei pe care o consumă. Colegiuitorii au convenit că aceste informații ar trebui să fie accesibile consumatorilor online, într-un mod ușor de utilizat și personalizat. Cetățenii vor avea acces la rezultatele programelor de monitorizare, la informații privind tipurile de tratare și de dezinfectare a apei aplicate, la informații privind depășirea parametrilor valorici relevanți pentru sănătatea umană, la informații relevante privind evaluarea riscurilor și gestionarea riscurilor care vizează sistemul de alimentare cu apă, la recomandări privind modul în care se poate reduce consumul de apă și se pot evita riscurile pentru sănătate cauzate de stagnările de apă, dar și la informații suplimentare care ar putea fi utile publicului, cum ar fi informații privind unii indicatori (fier, duritate, minerale etc.), care influențează adesea percepțiile consumatorilor asupra apei de la robinet. În plus, ca răspuns la interesele consumatorilor privind chestiunile legate de apă, acestora ar trebui să li se acorde acces, la cerere, la datele istorice disponibile în ceea ce privește rezultatele monitorizării și depășirile.

Accesul la justiție

32. Poziția Consiliului în primă lectură face trimitere la accesul la justiție printr-un considerent nou (47), astfel cum este cazul și în alte acte legislative recente ale UE în materie de mediu. Acest lucru reflectă faptul că toate statele membre sunt părți la Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu a CEE-ONU, cunoscută și sub denumirea de Convenția de la Aarhus. Având în vedere că toate statele membre ale UE au instituit sisteme naționale funcționale pentru a asigura accesul la justiție în probleme de mediu, colegiuitorii au convenit că nu este necesar să se stabilească obligații specifice privind accesul la justiție în partea dispozitivă a Directivei privind apa potabilă.

33. Considerentul 47 privind accesul la justiție reamintește, de asemenea, faptul că, în comunicarea sa privind Pactul ecologic european din 11 decembrie 2019, Comisia afirmă că va lua în calcul revizuirea Regulamentului Aarhus pentru îmbunătățirea accesului la căile de atac administrative și judiciare de la nivelul UE pentru cetățenii și ONG-urile care au îndoieli cu privire la legalitatea deciziilor care au efecte asupra mediului. Colegiuitorii recunosc, de asemenea, că este important ca Comisia să ia măsuri pentru a îmbunătăți accesul la justiție al cetățenilor și al ONG-urilor în fața instanțelor naționale din toate statele membre.

Evaluare și revizuire

34. Articolul 19 alineatele (1) și (2) prevăd că Comisia trebuie să realizeze o evaluare a Directivei privind apa potabilă în termen de 12 ani de la data-limită de transpunere a acesteia și precizează mai detaliat elementele pe care se poate baza această evaluare. În plus, alineatul (3) prevede că, în termen de 6 ani, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la potențialele amenințări la adresa surselor de apă destinată consumului uman generate de microplastice, de produsele farmaceutice și de alți poluanți emergenți care dau naștere unor îngrijorări noi.
35. Articolul 20 prevede că, cel puțin la fiecare cinci ani, Comisia va revizui anexele I și II pe baza progreselor științifice și tehnice, precum și pe baza abordării bazate pe riscuri a statelor membre în ceea ce privește siguranța apei.

IV. CONCLUZIE

36. Poziția Consiliului în primă lectură asupra Directivei privind apa potabilă reflectă compromisul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor dintre Consiliu și Parlamentul European, facilitat de Comisie. Odată adoptate, propunerile de modificare a actualei Directive privind apa potabilă vor aborda toate deficiențele identificate în evaluarea REFIT a acesteia și vor crește în mod considerabil nivelul de protecție a mediului și a sănătății umane împotriva efectelor nocive ale apei potabile contaminate.